

Thorvaldsens Portrait.

(tilhører Academiets Samling.)

Et Knæstykke. Thorvaldsen sidder paa en Stol, iført en sort Taftes Kappe, sort Vest, sorte Beenklæder og Silkeskrømper; med den høire Side imod os. Hans milde blaue Øyne ere vendte mod Himmel; men man seer dog tydeligen, at intet Billedet igennem dem afpræger sig i Sælen. Det indre Øie er allene i Virksomhed, og han seer i Vandet maaskee en anden Jason. Alt er her mesterskabt i udformning. Uden stisonne former, rober dog Ansigtet den dybtænkende, geniesulde Konstner; Disse ere meget udtryksfulde, og Haaret over al Maade naturligt og skønt. Draperiet tilfredsstiller de strengeste Fordringer, saavel med Hensyn til Tegning og Colorit, som til den hele Behandling. Denne imellem de fire Slags sort Farve, er især fordeleagtigen i siesaldende. Lintset og Kniplingerne stride med Klæderne om Fortrinnet i delicat Behandling.

Med Anlægget af Baggrunden kunde man derimod maaskee finde sig mindre fornæret. Den foresæller nemlig øverst oppe et Basrelief, som er fortræffeligen udført, og neden under et celadongrønt Betræk eller Forhæng. Denne meget lyse Baggrund hæver unegteligen den sortklædte Figur, men Hovedet taber igien ved den lyse Omgivning, og da dette dog er det Vigtigste i Portrætet, saa kunde vi vel fordra en anden Grund af Maleren, dersom det ikke lod til, at han just havde behandlet Draperiet con-

amore. Dette være dog ikke sagt, som nogen Udsættelse paa Konstnerens Værk; men snarere som en Undskyldning for, at han ikke saameget, som han maaßee burde, ved den valgte Baggrund har sørget for det egentlige Portrait. Desuden var det en usvendig Folge af Malerens Smag og de Principer, han i Paris har udviklet, at han ved stærke Modsetninger og store belyste Glader sogte at bringe Liv i sit Maleri. — Hans herlige Værk vil stadfæste hans Hæder og Agtelse blandt hans Landsmænd, og som det er en af de ypperste Prydelser for Academiets Medlemsal, saa vil det, ved de aarlige Udstillinger, paa den sionnestre Maade minde enhver Dansk om de to store Konstnere, der fødtes i hans Fædreland, hvis Være de udbrede vidt omkring i Europas Lande.

Billedhuggerkonst.

B. Thorvaldsen,
Professor ved Academiet.
Bas.-Reliefs.

Daaben, Madonna, Jesus Christus og et Englechor, forestillede paa en Døbefont af Marmor, som tilhører Grev Reventlow til Brahe, Trolleborg. *)

Thorvaldsens store Navn i og uden for Italien, i Forening med den levende Interesse, hans

*) Ivs. om dette Konstværk Gru Conferentsraadinde Bruns Bekrivelse, Athene IV. S. 22—24, hvorfod ved en Feiltogelse er sagt, at det tilhørte Hs. Grc. Grev Schimmelmann.

Landsmænd føle ved at kunne kalde ham Dansk, maatte naturligvis vække en almindelig Begierighed efter at see hans største og første*) Arbeide, som hemsendtes til Fædrelandet. Det var dersor i meget kort Tid bekjent over hele København, at Thorvaldsens Døbefont kunde, med ringe Uelighed, tages i Diesyn i Vestibulen til det Schimmelmannske Palais, og man saae ogsaa dagligen Folk af alle Staender strømme derud for at beundre, eller maaßee rettere, lære at beundre et plastisk Mestersværk af Nutidens første Billedhugger. Meningen om dets Foreræffelighed var kun een: og enhver forlod det, beriget med nye Forestillinger og Ideer, ligesom med udeelt Beundring for den store Konstner. Og hvorvel man egentlig først paa Salonen burde givet dette sieldne Bekjentskab, saa havde alligevel denne tidlige Offentlighed den store Fordeel, at man nu i uforstyrret Ro, en, ved vore Udstillinger, sjeldnen eller aldrig opnaaelig Betingelse for Betragtningen af Konstværker, kunde tage Arbeidet i Diesyn.

Paa den hoire Side af den sirkantede Døbefont sidder Madonna med Christusbarnet paa Skistdet, dette rækker sin Venstre ud imod den lille Johannes, der staar lige for Madonna med sin Stav i den venstre Haand, den hoire hæilende paa hendes Knæ. Madonnas Skionhed er antik, for saa midt som formerne ere fuldkommen regelmæssige; men der ligger mere Udtryk, mere Liv og Vand i hendes Masyn, end der findes hos Antikerne. Bor-

*) Enkelte Büster undtagne.

nene ere begge fuldkomne Børn; den høieste Røes, vi vide at tildele dem. Det syldige, ubestemte i hvort Ledemod, saavel som Ansigtstrækkenes barnlige Blodhed, er det forunderlig lykfedes Konstneren at udtrykke i den haarde, folde Steen, og endskindt et Par Børn i de udstillede Tegninger af samme Mester komme Antikerne nærmere, finder man dog disse ligesaa skjonne, som yndige.

Paa Forsiden sees Daaben ved Jordans Flod. Johannes holder i den venstre Haand Staven hen bag ved sig; med den høire hålder han, af en Muslingskal, Vandet over Christus, der bærer Hovedet for ham og synker lidet i det venstre Knæ; det høire Been er tillige noget tilbagetrukket, hvorved hele Stillingen faaer en vis Underdanighed; Hænderne ligge forsvis over Brystet. Begge Figurer ere næsten nogene; kun et tykt Gevant, sammenholdt af et Reb, hænger Johannes over Skuldrene; paa Christus er Gevantet nedsmoget og sammenfoldet om Lænderne. Johannes Asyn er ærværdigt som Lærerens; Christi hele Figur er yngre. Begges Ansigtstrejk ere meget ødle, ligesom deres hele Skabning skion og udtryksfuld. Det aandelige Liv, der vaktedes ved den christelige Religion, og som i den mære Konst — og det fornemmeligen i dens plastiske Deel — maatte opnæve den antike Idealitet af Form og Stof, hvorved baade Udryk og Skionhed ikke anden Betydning og andet Endemaal, findes her i forunderlig Fylde. Den Uendelighed, der er dets Særlende, i Forening med dets Virkning paa Es-

lelse og Phantasie, giøre Basreliefet især skillet til dets udvortes Form, og det er vel et stort Spørgsmaal om Bienstande af den christelige Mythologie — saaledes maa den vel kaldes, som Stof for Konstens sandelige Fremstillinger — i runde Figurer kunne fremstilles af Billedhuggeren, uden at tage deres Christelighed — man tilgive Ordet. Efterligninger af Antikerne, eller Forsøg paa Fremstillinger af antike Emner var den allerstørste Deel af de nye plastiske Konstneres Bestiærtigelse; og vor Thorvaldsen var en af de første, som vovede paa denne Maade at bane sig en ny Vej til Udødelighed.

Den høire Side viser os Christus som Barn, Forsiden forestiller ham som begyndende Lærer; paa den venstre Side see vi Mesteren. — Han sidder med den venstre Side mod os og lægger velsignende den høire Haand paa en ung Dreng, som staar for ham. En anden, endnu yngre, hviler sit Hoved trygt paa hans Knæ. Udryk og Stilslingen af Christi Hoved svarer aldeles til Handlingen. Men fortrinligst ere dog de tvende Børn, eller om man vil disses Forhold indbyrdes. Den første, holder andægtig Hænderne og modtager Velsignelsen, betragtende Christus med Opmærksomhed, men dog med barnlig Uskyldighed. Den anden, tryg ved Christi lierlige Tale og himmelske Smil, har alle rede overgivet sig ganske til ham. Denne Modstilling imidlem den Yngres uskyldige Rolighed, det barnlige, naive Udryk i hans Asyn, og den Eldres Forventning og mere frivillige Hengiven i Lærerens.

Billie, er lige fortræffeligen tænkt og udført. Hvad Tegning og Formernes Skønhed og Unde angaaer, staar dette Basrelief aldeles ved Siden af de to foregaaende.

Bagsiden forestiller tre sverrende Engle, der flynge Armene om hverandres Skuldre. I Betragtning af den store Konst, der udfordredes, for i det haarde, ubevægelige Marmor at fremstille Figurer, der saa frit og naturligen sovæve i den frie Lust, uden paa nogen Maade at erindre om, at de ere bundne til den Glade, hvorfaf de udspringe: maatte denne Side anses som den fortrinligste. Men da dog Udrykkets Sandhed ogsaa her maa sættes over Skønhed i Formerne og Dristighed i Bevægelserne, saa troe vi med Nette at burde foretrække den foregaaende.

Hvad nu Behandlingen af Marmoret angaaer, da er dette vel ikke saa delicat afpoleret, som den største Deel af Canovas Arbeider, heller ikke er det overtrukket med den Fernis, der hos hine skal blodgjøre det haarde Marmors Udseende; men herved er slet Intet tabt. Stenen har sin naturlige Farve, Overfladen er sjæn og mat, og ikke den mindste Konsilen er foretaget med den. Men alligevel besidde Figurerne et Liv, som mange af Canovas mangle, og som de endog have fremfor en stor Deel af de til Salonen henhørende Malerier.

Endeligen vilde vi driste os til, at fremsette tvende Bemærkninger angaaende Tegningen i begge Sidesstykkerne, derpaa vi meget ønske prøvede af kyn-

dige Exsere. Den første er den mindst væsentlige, da den kun angaaer Stillingen af tvende Hoveder imod hinanden. Vi mene nemlig, at i det hoire Stykke Madonnas vensire og Johannes's hoire Haand, der begge sees uden nogen Forbindelse med Armen, ikke ganske smukt staae tot oven over hinanden. Men deels er dette, som sagt, mindre vigtigt, deels var det maaske undgaaeligt. — Den anden Bemærkning er af meer Betydenhed. Ved Betragtningen af den venstre Side troe vi at have tagttaget, at den Arm, hvormed Christus velsigner det kommende Barn, synker for dybt henimod Haandledet. Derfor træffer dette Yeds Visning udenfor Panden; Haanden, som hviler paa Hovedet, gaaer fra Ledet af steilt opad, saa at Christus ved hele deane Stilling af Arm og Haand mere synes at ville reise Barnets Hoved i Veiret, end at velsigne det. Vi tilfoie denne Bemærkning, i Sandhed, ikke uden modent Overleg, og haabeder for, at den, kun efter et saadant, vil blive drofset, ene og allene for at bringe Sandheden for Dagen, og ingenlunde for at hævde den store Konstners Ere, hvilken vi ikke ere saa daarlige at ville forsøge paa at forringe.

Desuden vare fra samme Messers Haand udfillede: tvende forstueelige Büster af Ciceron, M. Agrrippa, afg. E. R. Tyge Rothe og Frøken Id a Brun (eengang tilforn fremstillet af Maleren Lund i et historist Portraitmaleri) alle i Marmor; og desuden i Gibs Kammerherre Schu-

barts og Gemalindes Büster, der have sørdeles megen Lighed med Portraiterne i Benvenutis sidst udstillede Maleri.

Endeligen fandtes ni Tegninger, tilhørende Hr. Kammerherre Schubart, blandt hvilke to, forestillende Chiron og Achilles og Charitas, med fire Børn omkring sig, syntes os især at udmærke sig. — Hvorfor disse Tegninger i Fors tegnelsen være satte iblandt Billedhuggerkonstens Værker, indsee vi ikke ret.

H. E. Freund,

Academiets Eleve,

Et Basrelief (i Leer), som forestiller Theseus fremrageade sin Faders, Aegeus's Sværd, efterat have løftet Stenen, hvorunder det var skjult.

Valget af dette Emne hører ikke til de fortrinligste. Thi hverken kan en udmarket Anstrengelse af physiske Kraft fremstilles i ubelelt Retning, eller paa den anden Side, nogen Charakteer eller Udtryk gives i denne Theseus's Handling. Det eneste, han i al Fald kunde yttre, var Glæde over at gienfinde Sværdet; men dechs er denne for ubetydelig en Gienstand for Konsten, deels var der aldeles intet Charakteristisk i en saadan, fremfor enhver anden Glæde. Desuden kan man ei ganske adskille Steinen Oploftelse fra den øvrige Handling, da denne i saa Fald ei vilde begribes, og man seer dersor ogsaa, at Konstneren har fundet sig nødsaget til at forene begge Dele. Derved deles den physiske Krafts

A. H. F.
1815